

Pag. 2	Het rondje Henk en Fred voor het 5e jaar	90 453	Fred
Pag. 2	Verslag 1 Km hok 94-454 10 april 2025	94 454	Tilly
Pag. 3	De start 2025 in de natuurtuin		Fred
Pag. 4	Een droog voorjaar Henk en Fred	90 453	Fred
Pag. 4	Verslag 2 Km hok 94 454 1 mei 2025	94 454	Tilly
Pag. 5	Op plantenjacht in Het Prielenbos	94 456	Johan Vos
Pag. 6	Meerzicht 12 mei 2025	92 452	Joke
Pag. 7	Bioblitz Vlietlanden 17 mei		Joke
Pag. 8	Verslag 3 Km hok 94 454 21 mei 2025	94 454	Tilly
Pag. 9	Verslag Ganzenvoeten en Kruisbloemigen. Ma 26 mei 2025	93 454	Tilly
Pag. 9	Verslag 4 Km hok 94-454, Het Lange Land, 2 juni 2025	94 454	Tilly
Pag. 10	Verslag 12 juni 2025 km-hok 96455 Benthuiserplas	96 455	Tilly
Pag. 11	Verslag Het Nieuwe Strepen Hok (HNS) 4 juli 2025	93 448	Tilly
Pag. 12	De natuur fleurt weer op Henk en Fred	90 453	Fred
Pag. 13	Een km hok met 80% water	89 453	Fred
Pag. 14	Inventarisatie km hok 93-449, Rokkeveen	93 449	Joke
Pag. 15	Erg droog en heet en dan weer nat	90 453	Fred
Pag. 15	Aan de oevers van het Noordelijk Plassengebied	95 455	Johan Vos
Pag. 17	Een km hok met 80% water vervolg	89 453	Fred
Pag. 17	Verslag 5 Km hok 94-454, De Leyens 28 juli 2025	94 454	Tilly
Pag. 19	Het van Tuylpark en omgeving onder de loep	96 451	Fred, Johan, Tilly
Pag. 21	Vervolgbezoek aan het Prielenbos	94 456	Johan Vos
Pag. 22	Benthuiserplas en Slootweg	96 455	Tilly
Pag. 23	Verslag plantenwerkgroep Km-hok 92-452 Rondom Voorweg	92-452	Tilly
Pag. 24	Stadsplanten in de Leyens	93 454	Johan Vos
Pag. 26	Het rondje van Henk en Fred in de (na)zomer	90 453	Fred
Pag. 27	Nog een keer Het Nieuwe Strepen	99 456	Joke
Pag. 28	Noordhove	96 454	Tilly
Pag. 29	Rondje Dorp	94 451	Tilly
Pag. 30	Het rondje van Henk en Fred in de herfst	90 453	Fred
Pag. 31	De Leyens	90 454	Tilly
Pag. 31	Een km hok met 80% water afsluiting	89 453	Fred

Het rondje Henk en Fred voor het 5e jaar

Fred

Het duo (Fred)

Nu voor het vijfde jaar starten de twee heren op de foto hun vaste maandelijkse rondes. Ook vaste prik is dat we op dit punt altijd even met de verrekijker het water afspeuren naar de vogels en waar vaak enige watersnippen op vliegen als we het dijkje naar beneden aflopen. Door het grauwe weer en het kleine beetje sneeuw dat er lag in januari was alles plat en was er bijzonder weinig te zien. Daarom bestrijkt dit stukje 2 maanden, te weten 11 jan, en 12 feb.

Half februari

Winterakoniet (Fred)

staat de Winterakoniet al volop in knop en hier en daar zelfs helemaal open. Samen met deze plant is er daar vlakbij ook ieder jaar een mooie paddenstoel te bewonderen in deze tijd. De Rode kelkzwam. Voor mij een teken dat het seizoen weer van start gaat, samen met de eerste Klein hoefblad bloempjes weer een teken dat de lente er aan komt. Met 20 waarnemingen in januari en 40 in februari op naar maart.

Rode kelkzwam (Fred)

Verslag 1 Km hok 94-454 10 april 2025

Tilly

Dit km-hok omvat het noordwestelijke deel van Seghwaert en Noordhove en het oostelijke deel van De Leyens. Vanaf begin maart is het vrijwel constant mooi weer geweest. Het is ca 14 graden.

Joke en ik zijn begonnen op het Kraaienveld ter hoogte van Kwikstaartveld. Op een pad tussen de huizen (richting Bunzingweide) zagen we de veelvoorkomende soorten zoals Paardenbloem, Klein kruiskruid en Tuinwolfsmelk, maar ook Ronde ooievaarsbek en Klimopereprijs. Verderop kwamen we bij een vijver met bij het water achter een woning een wat rommelige hoek. Daar vonden een grote plek met Bamboe, verder Hangende zegge, Veelbloemige roos, Ridderzuring en grassen zoals IJle dravik en Gewone kropbaar. Aan de andere kant van het pad is een groot grasveld, wat voorheen volgens mij altijd als gazon gemaaid werd, maar nu voor een deel als ruig gras (een bijenveld?) is ingericht. Daar vonden we soorten als Boerenwormkruid, Rode klaver, Knoopkruid, Glad walstro en Duizendblad.

Bijenveld (Tilly)

Zandhoornbloem (Tilly)

Bij de Biggenweide zagen we onder andere Glanzige ooievaarsbek, Vroegeling, Slaapkamergeluk en Moerasanemoon. Op weg naar de Wijdse Weide vonden we op de oversteekplek van de Weidedreef Zandhoornbloem. Dat is goed te zien aan de vliesjes langs de schutblaadjes.

In het park liepen we richting de Leidsewallenwetering en hebben o.a. Zeegroene rus, Pinksterbloem en Bosrank gezien. Bij de wetering zelf vonden we Gele lis, Gewone engelwortel, Liesgras en Veldzuring. En als laatste toen we weer teruggingen naar ons startpunt zagen we nog Reukgras. We hebben 82 soorten genoteerd.

De start 2025 in de natuurtuin

Fred

Zondagmorgen 13 april om 10,00 uur, een buitengewoon moment voor de plantenwerkgroep Zoetermeer want niet eerder in de geschiedenis was er een inventarisatie op zondag.

Maar Tilly, Joke, Anne, Lucas, David, Henk en Fred waren er. We wilden dit jaar het seizoen starten met een bezoek aan een aantal begroeide muren in Zoetermeer maar door de

Kievitsbloemen (Fred)

langdurige droogte van twee maanden besloten we om de mooie landschaps en natuurtuin in het

Westerpark ([voor meer info type hier](#)) uitgebreid door te lopen en te inventariseren, de tuin staat nu vol met Slanke sleutelbloemen. Hier en daar zomerklokjes en nog meer voorjaarsbloeiërs zoals Pinksterbloemen, Dotterbloemen Groot en Klein hoefblad.

Een stukje polder (Fred)

Op meer plaatsen staat Paarse schubwortel. Een holoparasiet die ieder jaar op steeds meer plekken te vinden is en de laatste jaren ook in het Westerpark rondom de tuin. In het bosgedeelte staat de Klimopbremraap en in het boomgaardje op de vruchtboomtakken op twee plaatsen de Maretak. Het is iedere keer weer mooi om te zien hoe de ongeveer 50 jaar geleden aangelegde natuurtuin, zoals bij door Zoetermeeders wordt genoemd, steeds een ander aanzien heeft. De opzet om de oude landschappen van Zoetermeer in beeld te brengen zorgt iedere keer weer voor verrassingen. Veel groen en water, boomgaarden, oude muurtjes en dijkjes met kwelwater zijn er te vinden met ieder zijn specifieke soorten, een waar genoegen.

Op de oude muurtjes troffen we veel planten aan waaronder Muurleeuwenbek en Eenbloemig parelgras

Paarse schubwortel

Om daar een rondje te maken, de teller stond aan het eind op ruim 110 soorten, zorgde voor een tevreden gevoel. Op naar 3 mei. Dan bezoeken we een ander pareltje in Zoetermeer. Het prielenbos.

Muurleeuwenbek (Fred)

Eenbloemig parelgras (Fred)

Een droog voorjaar Fred

Half februari begon een droge periode die tot half april zou duren, De inventarisatie ronde van Fred en Henk van begin maart was dan ook met 14 soorten eigenlijk niet een verslagje waard. Alle begroeiing lag plat en boeide niet echt. Het rondje van april daarentegen deed ons weer goed en met 45 soorten begon het weer ergens op te lijken. Een deel van het begin van onze route is letterlijk en figuurlijk omgeploegd door de werkzaamheden voor "Het blauwe goud" zodat we benieuwd zijn of we daar de leuke soorten van dat stukje weer terug gaan zien. De Hyacint die alle jaren boven op het talud te bewonderen was is nu verdwenen.

Raapzaad (Fred)

Paardenbloem (Fred)

Rietzanger (Fred)

Smeewortel, Herderstasje en Kleine veldkers trekken nu de aandacht evenals de vele mooie Paardenbloemen en het Raapzaad. De Rietzangertjes in de wilgen en het Riet lieten luidkeels horen dat ze er weer zijn.

Verslag 2 Km hok 94 454 1 mei 2025 Tilly

Het is nog steeds mooi weer. Het is ca 27 graden! Het heeft tot nu toe nauwelijks geregend. Alles staat heel mooi in bloei o.a. de Meidoorn. Door de relatieve hoge temperaturen schiet het groen de grond uit. Joke en ik zijn gestart aan de noordkant van de

Roodkopvuurkever
(Tilly)

Wijdse weide. Het is een park met in het midden diverse grote waterpartijen die met elkaar verbonden zijn. Daarom heen zijn er bosjes, hagen en grasland. Diverse vissers waren aan het vissen. Er hing een geur van Fluitenkruid. We zagen o.a. heel veel Hondsdraf, Look zonder look, Vergeten wikke en een bloeiende Margriet. Het gras was hoog en in

Rust in een stadspark (Tilly)

de ochtend nog heel nat met op een grasspriet een Roodkopvuurkever. We vonden Zachte dravik en Ruw beemdgras en gras met glanzende bladeren aan de onderkant.

We kwamen op een open veld maar wat er gebeurd is, kunnen we niet goed zien. Er zijn waarschijnlijk bomen en struiken weggehaald. Een enorme stronk van een boom is blijven liggen. Op dat veld stonden meerdere grote rozetten van Speerdistel. We vonden ook Witte krodde, Blaartrekkende boterbloem en Reukeloze kamille, zaailingen van Rode kornoelje en Sleedoorn. En tot onze verbazing was er een hele grote plek met Gewoon barbarakruid. Aan het water vonden we Viltige basterdwederik, Harig wilgenroosje en Valse voszegge.

Gewoon barbarakruid (Tilly)

Klein Robertskruid (Tilly)

Daarna liepen we richting de Leidsewallenwetering en vonden onder ander Bitterzoet en Kalmoes. Meeste kalmoesplanten stonden niet aan de waterkant maar piepen op ca 30, 40 van de waterkant af op in het gras, het werd kort gehouden door de ganzen.

Via het schapenrooster gingen we het park uit en liepen langs het hek. We vonden Klein Robertskruid, in eerste instantie tussen de brandnetels, maar iets verderop een grotere plek. Een mooie vondst met vlak ernaast Slipbladige ooievaarsbek.

Het laatste stuk liepen we door een deel van Behrenslin en Ponyweide, deze straten in Noordhove zagen er verzorgd uit. Maar toch al lopend vonden we Kleine varkenskers, Schijnpapaver, Wit vetkruid, Kluwenhoornbloem, Kruipertje, Kransmuur, Klein glaskruid, Kleine ooievaarsbek, Akkervergeet-mij-nietje en Gewoon langbaardgras. Tot slot Gewone veldsla en eenmaal weer terug in het park een pol Daslook.

We hebben 50 soorten gestreept en komen nu op 132 soorten.

Op plantenjacht in Het Prielbos

Johan Vos

3 mei 2025 was een prachtige zaterdagochtend. Fred, Lucas, David, Anne, Joke en

Prielbos (Fred)

“ondergetekende” ontmoetten elkaar om 10.00 uur op het parkeerterrein bij restaurant Aa-zicht. We besloten om direct bij het restaurant te beginnen en via het dijkje en de rietkraag richting hooilandje te lopen. Daar hebben we vooral een hele reeks algemeen voorkomende soorten gestreept. Verrassend waren een bloeiende Heggenwikke en een paar Vogelmelkplanten (de Gewone) tussen het hoge riet. Het was ook de tijd van het uitbundig bloeiend Raapzaad. Wat opviel was dat er ook exemplaren stonden

Gewone ereprijs (Fred)

met een duidelijk afwijkende (meer oranje/bruin) kleur. Het blad was wel duidelijk van Raapzaad maar de kleur deed meer denken aan die van Knopherik, raadselachtig*

Moeraszegge (Johan)

In het hooilandje hebben we veel Zachte dravik gezien maar Brede orchis en Veelkleurig vergeet-mij hebben we er (nog) niet aangetroffen. In de ruigte troffen we al wel exemplaren aan van Trosdravik, de grote broer van de Zachte. Een prachtig bloeiende wilg aan de rand van het bos was duidelijk zeer in trek bij vlinders en libellen. We troffen er Dagpauwoog, Atalanta, Citroentje, Bont zandoogje en een Vroege glazenmaker aan. Daarna hebben we het houtsnipperpad gevolgd en Driekantig look, Gevlekte dovenetel, Daslook, Gewone ereprijs en Puntwederik gestreept. Allemaal soorten die hier ooit door menselijke bemoeienis terecht zijn gekomen en al zeker 25 jaar dapper standhouden. De enige groeiplek van Grote watereppe in Zoetermeer is hier verderop, daar ook prachtig bloeiende Moeraszegge. Even verderop in de buurt ook Echte valeriaan en Echte koekoeksbloem.

Wat mij verder opviel was dat de aftakeling van de Schietwilgen in volle gang is. Andere boomsoorten als eik en es profiteren daar dan weer van. Vooral de struiklaag toont een steeds grotere variatie met vooral veel besdragende struiksoorten. Voorbeelden zijn Eenstijlige meidoorn, Rode kornoelje, Vogelkers, Veelbloemige roos, Aal- en Zwarte bes enz. Tot onze verrassing zagen we zelfs ook een exemplaar van Hulst. Het gevolg van het vele werk dat de vogels al decennia voor ons verrichten.

Groep (Fred)

NB: Hierbij de reactie van Niels Eimers over de afwijkende bloemkleur van Raapzaad. *“Gele bloemen kennen vreemd genoeg geen albino-variëteit. Wat we wel met enige regelmaat zien is dat dat de bloemkleur bleekgeel is. Dat gebeurt met name bij Brassicaceae en Asteraceae”.*

12 mei 2025. Meerzicht, hok 92-452

Joke

Na een heel droge periode begonnen Marja, Lucas, Anne (iets later) en Joke op het parkeerterrein met erg uitgedroogde plantjes. Het was al bijzonder dat ze er nog stonden. Veldereprijs, Kransmuur, Gehoornde klaverzuring, dat soort werk.

Rood guichelheil (Joke)

De Grote zandkool moest even worden opgezocht in de Heukels (er waren nog geen vruchtjes, waar je goed aan kunt zien of het Kleine of Grote zandkool is). De Grote is dus de wilde rucola.

Een Hoenderbeet was nog net te herkennen, ook tussen de straatstenen.

Het is natuurlijk grassentijd, en langs de Meerzichtlaan stonden er genoeg in bloei. Geen bijzonderheden. Krul- Veld- en Ridderzuring stonden naast elkaar in de berm. Anne was inmiddels ook aangekomen, en Lucas en zij vertelden over de verkoop van hun huizen en de aankoop van het nieuwe huis. Vandaar dat we niet ver liepen. En ook een beetje vergaten om foto's te maken.

We puzzelden over de Bermooievaarsbek. Obsidentify wordt regelmatig gebruikt maar ook het boek, je moet de app nog wel blijven controleren natuurlijk. Soms worden er nl. rare dingen genoemd. De validatoren zullen het er best druk mee hebben!

Iets verderop kwamen we bij een nieuw aangelegd stuk, een natuurvriendelijke oever. Altijd leuk voor verrassingen, maar dat viel hier wel mee. We vonden Rood guichelheil, wat mij betreft de leukste soort van vanavond. De naam Guichelheil wijst erop dat de plant vroeger gebruikt werd om gekte (guichel) te genezen.

Zouden hier ook soorten zijn ingezaaid? Volgens VERA kan zelfs het Maarts viooltje wat er stond, ingezaaid zijn. We noemden hem dus maar "twijfelachtig wild".

Bioblitz Vlietlanden 17 mei

Joke

De afdelingen Den Haag en Leiden van de KNNV organiseerden een BioBlitz in De Vlietlanden. Een BioBlitz is een inventarisatie van een bepaald gebied en in een bepaalde tijd. Iedereen kan zijn waarnemingen toevoegen door deze in Obsidentify in te voeren. De aftrap viel samen met de start van de Week van de Biodiversiteit, op 17 mei.

Er zijn plannen om in het noordelijk deel van de Vlietlanden een recreatiepark met vakantiehuisen te bouwen. Dit hopen de Vrienden van de Vlietlanden tegen te gaan. De Vlietlanden is een stuk robuuste natuur wat zich in ruim 50 jaar ontwikkeld heeft, met mooie (inheemse) bomen, graslandjes en water, echt Hollands landschap.

Door excursies en een BioBlitz te organiseren willen de organisatoren laten zien hoe waardevol dit gebied is en zo de bouwplannen tegenhouden.

Deelnemers (Tilly)

Tilly en Joke hebben meegedaan om planten te inventariseren. Er waren ook deskundigen voor bomen en vogels, en je kon leren met Obsidentify om te gaan. Het was een groep van ongeveer 30 mensen die zich verzamelden om 10.00 uur.

Fluitenkruid (Joke)

Wij liepen met een paar mensen die nog niet veel van planten afwisten, en met Martine van Schaik van de KNNV Leiden. De planten die we zagen waren algemene planten, helaas geen bijzondere soorten. Veel fluitenkruid, en grassen. Leuk was dat we Gevlekte rupsklaver vonden, die zien we niet vaak. We streepten zo'n 75 soorten. We zochten nog naar een Brede wespenorchis, die anderen gezien hadden, maar konden hem niet vinden.

De Vlietlanden is een bekend vogelgebied, dus die zijn ook genoteerd. Helaas was er geen deskundige voor insecten, er zijn er wel gefotografeerd en met Obs op naam gebracht. En één van de excursieleiders liet een afgeknaagde tak zien, die wees op aanwezigheid van een bever! Op www.waarneming.nl/bioblitz/18014/bioblitz-hofpolder/ kun je de tot nu toe gevonden soorten vinden. De bioblitz loopt nog tot half juni, er zijn nu 153 soorten ingevoerd. Zie ook:

<https://www.voorschotensekrant.nl/nieuws/algemeen/29107/bioblitz-vlietland-op-zoek-naar-de-natuur>

Verslag 3 Km hok 94 454 21 mei 2025

Tilly

Het is nog steeds droog en heeft nauwelijks geregend. Het is ca 18 graden en nogal winderig.

Ik wilde nog even wat grassen nalopen en heb dezelfde route gelopen/gefietst die Joke en ik al gedaan hadden. En ik was ook benieuwd naar het grasje op het veld met Barbarakruid.

Paardengras (Tilly)

Bij het (bijen)veld bij de Bunzingweide sprak ik een dame die in de buurt woont. Zij vertelde dat het bijenveld ca 3 jaar geleden is ingezaaid. De planten stonden er heel weelderig bij. Het gras met glimmend blad aan de onderkant is Italiaans raaigras, verder stond er Glanshaver, Echte kamille en Grote klapproos. Op weg naar de Wijdse Weide zag ik bij Biggenweide Kransgras en achter een schuurtje een heel rijtje Akkerkers in bloei.

In het park Wijdse weide is het grasland al gemaaid! Langs het fietspad op de grens met gemaaid gras en een bosje vond ik een pol Paardengras. Volgens het boek Stadsplanten van Ton Denters is paardengras met graanimport vanuit Zuid-Amerika meegekomen en volgens Heukels

uit Noord-Amerika. Paardengras hebben we in 2021 in het km-hok ernaast (Noordhove) op 2 twee plaatsen gevonden en is verwant aan Gekielde dravik. De aartjes zijn vrij groot, maar heel plat. Voor de zekerheid heb ik het Waarneming.nl gezet en dat is inmiddels goed gekeurd.

Groot streepzaad (Tilly)

Een fraaie boomstronk (Tilly)

Het 'Barbaraveld' is helaas gemaaid en ziet er heel droog en dor uit. Ik vond bij het water Oeverzegge. Verder lopend door het park zag ik Grote Vossenstaart. Daarna ben ik doorgefietst naar de Zoetermeerse plas en heb daar een beetje rond gekeken. Rechts van Happy Moose vond ik één uitgebloeide Groot streepzaad. Het grasland/berm richting het hondenstrandje was geel van de Scherpe boterbloem, er was een rode gloed van Veldzuring, langs het water heel veel Gele lis en onopvallend tussen de planten stond heel veel Veelkleurig vergeet-mij-nietje.

Verslag Ganzenvoeten en Kruisbloemigen. Ma 26 mei 2025

Tilly Kester

Op maandagavond 26 mei hebben Joke, Lukas, David en Tilly zich verzameld bij het gemaal De Leyens. Het was een (koude) en een winderige avond.

We hebben eerst tussen het gemaal en het fietspad een en ander gestreept. In het schuine talud van het fietspad vonden we diverse soorten grassen. Beneden bij het water staan Wolfspoot, Valse voszegge en Zwarte Els. Na het oversteken van het fietspad kwamen we in de buurtje achter de voormalige R.K. kerk (Hekbootkade) waar de renovatie van openbare ruimte kortgeleden afgerond is.

Grove varkenskers (Tilly)

De groenvakken zijn nog niet beplant en stond vol met voor ons leuke planten. Bijvoorbeeld Echte kamille, Grote zandkool, Witte krodde, naast Kleine varkenskers ook Grove varkenskers. En een hele reeks ganzenvoeten zoals Rode ganzenvoet, Melganzenvoet, Stippelganzenvoet. Ook piepkleine Korrelganzenvoet en Zeegroene ganzenvoet werden herkend. Ook vonden we Zwarte mosterd, goed

Grijze mosterd (Tilly)

herkenbaar aan de vrij iele hoge takken met bloemen. Grijze mosterd, een grijzige plant met wat lichtgele compacte bloemtrosjes en Herik waarvan de bloemen veel grotere trossen hebben. Langs het water is (waarschijnlijk) een en ander aan struiken weggehaald, zo te zien aan de hand van Google Maps. Daar staat o.a. Zwarte mosterd en, wat bijzonder is, Klein springzaad.

Hoekerkade (Tilly)

Stijf hardgras (Tilly)

We zijn richting de Hoekerkade gelopen en daar lag de straat nog helemaal overhoop. Via een ander straatje kwamen we achter de huizen op een groot grasveld. Bij een muurtje van een van de achtertuinen vonden we een rijtje Stijf hardgras. En op de terugweg naar onze startplaats langs een donkere muur zagen we Slaapkamergeluk. Omdat we bij de Ganzenvoeten en Kruisbloemigen lang zijn blijven hangen, is het een klein rondje geworden, maar we hebben ruim 100

soorten kunnen scoren.

Verslag 4 Km hok 94-454, Het Lange Land, 2 juni 2025

Tilly Kester

Een bewolkte dag, ca 20 graden en winderig. Later werd het zonniger en warmer!

Joke en ik zijn gestart in de Wijdse Weide, even kijken of Paardengras er nog staat. Helaas het is weggemaaid. Is plaats van een smal randje te maaien is nu een meter naast het fietspad gemaaid. Wat een ergernis dat in bermen een meter naast fiets- en voetpaden en wegen het gras kort gehouden wordt,

Platte rus (Tilly)

zeker waar het in mijn ogen niet echt nodig is en of veel smaller kan. We zijn richting de Zoetermeerse plas gefietst en hebben de bermen en de waterkant bekeken. We vonden o.a. Kamgras, Peen, Kraailook, Moerasandoorn en Dotterbloem. Platte rus stond in bloei, de 3 stempeltjes waren erg fraai om te zien. We zijn ook op zoek gegaan naar Graslathyrus en hebben het gevonden! En we hebben nog staan puzzelen op de Gele morgenster.

Grote ratelaar (Tilly)
het is Gewone Klit.

Richting het hondenstrandje vonden we waar de Scherpe boterbloemen uitbundig hebben gebloeid de eerste Rietorchis, 2 planten maar. Al lopend door het Lange Landgebied, een gebied met (water)sportaccommodaties, liet Joke mij Rietgras zien met rood bloeiende pluimen. Tegenover het omheinde Beweegparkje was een muur van Japanse bamboe met een enorme Klit ervoor. Hij had een holle stengel, dus

Rietgras (Tilly)

Op het veldje bij het water vonden we naast Rietorchis, 6 planten,

Gele morgenster met grote kommazweefvlieg (Tilly)

Penningkruid, Moerasspirea en Echte valeriaan. Aan andere kant van het water zijn in het gras 3 nieuwe bomen geplant. Om de bomen in de kale grond zagen we diverse ganzenvoeten, zoals Mel-, Stippel-, Zeegroene en Korrelganzenvoet, daarnaast ook Waterpeper en Beklierde duizendknoop. Daarna zijn we naar het veld gegaan waar altijd Orchideeën hebben gestaan. Het stond o.a. vol met Riet, we zijn allebei voorzichtig een klein stukje in het gebied gaan kijken. We telden meer dan 20 Rietorchissen en ongetwijfeld zullen er meer staan. Naast Echte koekoeksbloem en Zompvergeet-mij-nietje vonden we ook de Grote ratelaar! Iets verderop aan de rand van dit kmhok en in het km hok ernaast vonden we nog meer Grote ratelaren. Die heb ik gelijk ingevoerd op mijn losse waarnemingenlijst.

Totaal hebben we tot nu toe 190 soorten ingevoerd.

Verslag 12 juni 2025 km-hok 96455 Benthuiserplas

Tilly

Zomprus

Een klein hoekje van km-hok 96455 valt op Zoetermeers grondgebied, nl puntje Benthuiserplas en Slootweg. Het was een winderige dag, maar met ruim 25 graden Celsius.

Op weg daar naartoe viel mijn oog op een gras in de berm aan de Sterappelhof. Een leuke verrassing, het is Paardengras, er staan zeker een tiental planten. Dit gras hebben we in 2021 in deze berm ook gezien.

Eenmaal bij de Benthuiserplas; het grasland naast de plas oogt weinig kleurrijk. Ik heb vnl gelopen op het paadje langs het water en een paar keer doorgestoken naar het fietspad (Vestingpad) en naar de bossages bij de brede, diepe sloot die om de Benthuiserplas ligt. Ik heb naast grassen zoals Kamgras, Fioringras, Rietzwenkgras, Roodzwenkgras een aantal graslandplanten kunnen noteren, zoals Knoopkruid, Scherpe

Platte rus

boterbloem, Rode en Kleine klaver, Peen, Harige ratelaar, Veldlathyrus en Klein streepzaad. En tot mijn vreugde vond ik Graslathyrus (1 plantje) en Veelkleurige vergeet-mij-nietje. Van de zeggen en russen zag ik Valse voszegge, Platte rus en Zomprus. Op het laatst vond ik ook Trodravik, het lijkt op Zachte dravik maar is minder "zacht".

In het gras stonden zaailingen van wilgjes, maar daar kwam ik niet uit.

Ondertussen had ik op 2 plekken een

grote groep rietorchis en een bijenorchis gezien, maar die vielen net

Rietorchis

buiten dit km-hok. Een puntje van dit km-hok lag aan het water en daar stond tussen het paadje en de plas drie Rietorchissen te midden van de Ratelaren. En aan het water ook Harig wilgenroosje en Riet.

Ik heb in bijna 2 uur tijd 54 soorten kunnen noteren.

Verslag Het Nieuwe Strepen Hok (HNS) 4 juli 2025

Tilly

Joke en ik zijn op vrijdagmiddag naar het kmhok 93-448 gefietst. Het was winderig, zonnig en ruim 20 graden. Het is een modern kassengebied aan de Noordeindseweg tussen Zoetermeer en het centrum van Berkel en Rodenrijs. Een gebied met enkele wegen met druk (vracht)autoverkeer met niet al te smalle bermen, kleine slootjes en ook opvallende diepe sloten met steile oevers. We hebben voor onze veiligheid onze Floron-hesjes aangedaan. Op de fiets door het gebied zijn we op diverse plekken gestopt en hebben flink wat soorten kunnen noteren.

Groene kikker

Vrijwel alle bermen waren gemaaid. Op de eerste plek, A.H.

Verweijweg, een berm, konden we diverse algemene soorten invoeren zoals Gestreepte witbol, Scherpe boterbloem, Klein streepzaad, Rode klaver, maar ook Varkensgras, Echte kamille, Akkerdistel, Melganzenvoet en Zilver schoon.

In het slootje stond een houten kist (voor bemaling?). Op de rand daarvan staat een rijtje Blauw glidkruid. Op de tweede plek,

een zijweg met een rommelige hoek naast de kas, vonden we Grijze mosterd, Ronde ooievaarsbek en Muurleeuwenbek die langs een staander van de kas omhoog groeide. Aan de overkant van de weg vonden we in een diepe sloot Sterrenkroos. Op de hoek bij een verlaten tuindershuis zagen we fijnstralen, helaas nog niet in bloei. In het slootje voor het huis zat een grote groene kikker op een plankje.

Blauw glidkruid

Een bureautje (Joke)

Aan de andere kant A.H. Verweijweg is doodlopende weg. We zagen een mooi slootje met heel helder water. Er staan enkele Zwanenbloemen. In het water vonden we Smalle waterpest en Schedefonteinkruid. Tussen het slootje en de kas is een smal strookje die (vermoedelijk) ingezaaid is met een graslandmengsel. Het stond er heel mooi bij met Peen, Duizendblad, Gele kamille, Knoopkruid. We hebben dat niet genoteerd.

Verderop aan de A.H. Verweijweg is in een brede berm een strookje langs de sloot niet gemaaid en gespaard gebleven. Daar stond onder ander Grote kattenstaart, Moerasrolklaver, Boerenwormkruid en Peen, is dat ook ooit ingezaaid? Op onze vierde plek, een brede berm met een diepe sloot. Op de hoek in een flauw aflopende oever, vonden we, ik dacht eerst aan Moerasandoorn, maar bleek Blauw glidkruid te zijn. Iets verderop langs de steile oever stond in het water Beekpunge, Moeras vergeet-mij-nietje en verderop aan de overkant Watermunt (dit is aan de hand van foto's bevestigd).

Slootrand

Toen we weer terug waren op de Noordeindseweg zijn we een stukje richting het dorp Berkel gefietst totdat we weer in het km-hok zaten. Op het fietspad en bij opritten van woningen, bedrijven en tuinen vonden we Hertshoornweegbree, Kransmuur, Harig vingergras, Stinkende gouwe, Vertakte leeuwentand, Schijnaardbei en Moerasanemoon. Tussen de stenen van de oprit van een boerderij groeide Klein straatliefdegras. Al met al hebben we 131 soorten kunnen noteren.

De natuur fleurt weer op Henk en Fred

Fred

Watersnuffel (Fred)

Knoopkruid, die ik altijd voor een tuinplant hield maar hier toch echt spontaan opgekomen, en Witte krodde werden o.a., genoteerd. Daarna

Zwart Knoopkruid (Fred)

Na het extreme droge voorjaar werd het in na een korte natte periode al beter en het rondje van mei leverde al 65 soorten op maar in juni was de plantenwereld weer helemaal opgefleurd en werd het weer een, voor ons, leuker rondje met 85 soorten. Henk en Fred gingen dan ook welgemoed, zoals altijd, op pad. In het eerste stuk rond het tunneltje, waar alles overhoop was gehaald voor de aanleg van de duiker, waren we dan ook een fikse tijd bezig om al de nieuw opgekomen plantjes in kaart te brengen. Zwart

Sabeltand sprinkhaan (Fred)

de Nieuwe Drieman Polder in. Het eerste stuk van de route daar is altijd saai Heel veel grassen, De overdadige ruige groei van de Wilde cichorei lijkt ieder jaar wat meer af te nemen en het Hazenpootje konden we ook nog niet vinden. Dubbelkelk stond alweer bijna in bloei. Bij het water wordt het altijd leuk. Libellen en juffers vliegen er rond en op het water zijn altijd wel fraaie vogels te zien De waterstand was de laatste week weer wat verhoogd dus de dichte schoenen kwamen goed van pas. Hier vonden we o.a. Goudknoopje en Slanke waterkers en in het water Tenger fonteinkruid. Een

Sabeltand sprinkhaan verstopte zich maar werd toch gevonden Bij de pas aangeplante bomen stond een Zonnebloem in wording. We gaan hem volgen.

Een km hok met 80% water

Fred

km-hok 89-453 (Fred bron verspr., atlas)

en sommige pas na een paar jaar.

Sinds 2020 is Nieuwe 3-MansPolder open voor iedereen en kom ik daar regelmatig en sinds 2022 bijna wekelijks. De begroeiing verandert sterk en het aantal soorten planten groeit gestaag. Evenals vogelsoorten en vlinders libellen en juffers. Bij de braambossen in het Leidschendamse deel is het nu genieten denk ik voor de bijen en hommels liefhebbers Ze staan in volle bloei en het krioelt er van de zoemertjes Opvallend is dat de "echte" opvallende slootkantplanten er nog niet veel te vinden zijn

Blinde bij (Fred)

Witgat (Fred)

Watersnuffel (Fred)

De Zwanenbloemen staan er op een paar plaatsen nu voor het 2^e jaar en de Dotterbloem heb ik nog niet gevonden. Kroos is er nog vrijwel niet en alleen in het Leidschendam gedeelte (niet op de kaart) staan grote velden Watergentiaan. Tenger fonteinkruid en Smalle waterpest

Oosterse morgenster (Fred)

heb ik al opgevest. Dit allemaal ook in het km-hok 89-453 waar het hier over gaat. Op een vaste route om de grote plas in het Zoetermeerse deel noteer ik regelmatig voor mezelf de soorten die ik tegenkom. Het is buitengebied dus met ruim 65 soorten tot nu toe mopper ik niet Op het kaartje is te zien dat dit voor een groot deel binnen de Zoetermeerse grenzen ligt. De dwarsdijk op de kaart is de grens tussen Leidschendam en Zoetermeer. Met rood is aangegeven wat de door mij belopen stukken zijn. De zwarte kruisjes geven aan waar het gebied voor wandelaars is afgesloten i.v.m. het broedseizoen. Sommige groene delen op de kaart staan eigenlijk min of meer permanent onder water. Afsluiten werd noodzakelijk omdat de hobby-fotografen letterlijk overal doorheen

Wilde cichorei (Fred)

Avondkoekoeksbloem (Fred)

banjerden voor hun foto's. Ik heb zelf mijn steentje bijgedragen met een verzoek om afzetting van een deel waar de Kluten toen broedden. De waterstand in het gebied varieert en dat laat mooi zien dat de plantengroei meegaat met de waterstand. De grote plakkatens Goudknopje verdwijnen bijvoorbeeld binnen een week zodra het gebied waar ze staan opdroogt, de Reukloze kamille echter weet van geen wijken en blijft over. De hoeveelheid Wilde cichorei neemt per jaar af en er verschijnen soorten als Avondkoekoeksbloem en Oosterse morgenster. Van de interessante plas dras vegetatie is door de onophoudelijke droogte op drooggevalen stuk nu (juni) vrijwel niets te vinden. Wachten maar op betere en dus nattere tijden, dan meld ik me weer

Inventarisatie km hok 93-449, Rokkeveen

Joke

Rood cypergras (Tilly)

Rood cypergras wisten te staan. Het stond er nog. Veel ervan was weggemaaid, maar de maaier kon gelukkig niet helemaal bij het water komen. Meteen nog wat andere waterplanten gescoord, waaronder Moerasandoorn en Gele plomp.

Daarna de woonwijk in (een klein stukje hoort bij dit hok), hier stond Winterpostelein wat er nog fris uitzag, en Klein kaasjeskruid, altijd leuk om te zien. Tilly vond een opgerolde bol Zwaluwtong, wat iemand had weggegooid.

Sfeerfoto op de Rozenberg (Tilly)

We hebben het maar genoteerd als behorende bij dit hok. Net op de rand van het kmhok vonden we op een parkeerplaats een flinke groeiplaats van Dichtbloemige kruiders. Daar vlakbij langs een tuinmuur stond heel veel Klein glaskruid! Ik las in Stadsplanten van Ton Denters dat dit inmiddels vaker gezien wordt dan Groot glaskruid.

Maandagavond 30 juni bekeken we met z'n drieën een stukje Rokkeveen, Tilly, Lucas en ikzelf. We begonnen bij Dekker, waar we onze fiets/auto gezet hadden. Op de geasfalteerde parkeerplaats valt natuurlijk niks te zien, maar in de bermen wel. Niet erg bijzonder, wel veel zaailingen van de Es. Langs de weg was alles kort gemaaid. De droogte van dit jaar is goed te zien aan het gele gras. Vertakte leeuwentang bloeide, de zomer is al wat verder gevorderd.

Een ruig hoekje leverde Herik, Zwarte mosterd, Gewone raket en Akkerkool op, die best wel op elkaar lijken, naast Dijkviltbraam en Vlier. Ook Peen staat inmiddels overal te bloeien.

We liepen eerst buiten het park langs het inmiddels gesloten Indiase restaurant, de parkeerplaats was helaas afgesloten met hekken.

Daarom gingen we maar eens kijken bij het water, waar we

Dichtbloemige kruiders op parkeerplaats (Tilly)

Klein glaskruid langs de muur (Tilly)

Via het Hoekstrapark, waar nog steeds Grote klit stond (gevulde stengel, maar geen bloemen), liepen we langs het water, waar vissers zich klaarmaakten voor een nacht in een vistentje, terug naar de parkeerplaats. Op de teller 116 soorten.

Erg droog en heet en dan weer nat

Fred

Het is al een paar dagen niet meer zo gortdroog en heet dus was er weer van alles te zien in de plantenwereld im km-hok 90-453. Bij het tunneltje was het in de pas omwoelde grond weer raak met allerlei pionierplantjes, duidelijk was dat hier ook was ingezaaid want wat doen anders die Korenbloemen daar, zo ook de Chinese aster (volgens de app plantnet) die fel rood/rose aanwezig is. De Korenbloemen toch maar gemeld met de speciale aantekening ingezaaid, de Aster niet. Daarna langs het fietspad en links het wandelpad op.

Chinese aster?? (Fred)

Distelvlieder (Fred)

Dat is weliswaar niet het meest opwindende deel van de route maar toch, zie daar, Hertshoornweegbree, toch leuk midden op het pad. Een Distelvlieder vloog een tijdje met ons mee en we kwamen bij het water en plasdras gedeelte, alhoewel er was alleen maar een grote slikvlakte te zien waar weinig op groeide behalve dan hier en daar Rode waterereprijs, Blaartrekkende boterbloem, Waterweegbree en Slijkgroen. Een voor ons nieuwe soort die zijn naam wel eer aandoet. Op het

drooggevalen deel, bedekt met een soort dunne opgedroogde modderlaag, stond ie best veel maar, op het drooggevalen klei gedeelte niet, hier staan Heen, Oeverbies, Zomprus etc. Ook daar was te merken dat het waterniveau erg laag is want voor het eerst hoefden we niet bang te zijn dat het we natte voeten zouden krijgen. Vogels waren verderop wel te zien maar dat was te ver weg voor ons om leuk te zijn. In augustus staat een volgende ronde in de agenda

Slijkgroen (Fred)

Aan de oevers van het Noordelijk Plassengebied

Johan Vos

Deel van het groepje (Fred)

Zaterdagochtend 19 juli verzamelde ons groepje dat dit keer bestond uit: Fred, Lucas, Anne, David, Joke en schrijver van dit stukje proza, zich bij restaurant "De Beren". Het beloofde een warme zaterdag te worden met temperaturen van tegen de 30 graden Celsius! Door de droge en warme lente/voorzomer lijkt het erop dat het plantenseizoen hier en daar al in

herfstsfereen verkeert.

Nadat we een reeks algemeen voorkomende soorten, aangevuld met een aantal Zoetermeerse specialiteiten genoteerd hadden, stuitte we aan de oevers van de Zoetermeerse plas op Rode ogentroost. Dit is een

Rode ogentroost (Fred)

soort die ik persoonlijk associeer met brakke milieus en die ik bij een plas met zoet water niet zo gauw verwacht.

Als ik de Heukels flora er bij pak blijkt dat beeld niet helemaal te kloppen.

De flora geeft aan dat Rode ogentooft plaatselijk veel kan voorkomen in het Laagveendistrict (ons plantengeografisch district). Het enthousiasme over onze vondst werd al gauw getemperd omdat de soort in deze plas-drassituaties helemaal niet zeldzaam bleek te zijn. Voorlopig blijft de aanwezigheid van Rode ogentooft een raadsel. De beschrijving in de flora eindigt met de volgende raadselachtige tekst: "ook wel met akkeronkruiden ingezaaid". En dan de overal prachtig bloeiende en massaal voorkomende rolklaver. Op het eerste oog (opgaand en met veel bloemen bijeen) lijkt je met Moerasrolklaver van doen te hebben maar de met merg gevulde bloeistengels en de oranje bloemknoppen sluiten zowel Moeras- als Rechte rolklaver uit. Blijft dus over fors uit de kluiten gewassen Gewone rolklaver. In het water bleek een Smalbladig fontijnkruid massaal aangespoeld te zijn. Met wat puzzelen kwamen we uiteindelijk uit op Tenger fontijnkruid.

Pepermunt (Fred)

Veel uitgebloeide grassen zijn gelukkig nog goed herkenbaar. Zelfs het in de tweede helft van de zomer bloeiende Gewoon timoteegrass was al uitgebloeid. Nadat we metershoge braamstruwelen met heel veel rijpe vruchten gepasseerd hadden (de vraag werd gesteld of bramen met een witviltige bladonderzijde altijd Dijkviltbraam zijn) liepen we richting Noordhovensse plas. Daar troffen we, naast de algemeen voorkomende Watermunt, een afwijkende muntsoort aan. Na het gebruik van een van de identificerende app's kwamen we uit op Pepermunt, een steriele kruising tussen Water- en Aarmunt. Overigens stelde de sterke pepermuntsmaak ons enigszins gerust wat onze soortkeuze betreft.

Het was inmiddels drukkend warm geworden en David, Lucas, Anne en Fred hielden het voor gezien. Zelf ben ik met Joke nog een stukje doorgelopen langs de oevers van de Noordhovensse plas. Het zicht op de plas werd ons op een paar kijkgaatjes na, door het hoge riet vrijwel volledig ontnomen. Jammer! Uiteindelijk zijn we via de Noordhovensse poeltjes weer naar de oever van de Zoetermeerse plas gelopen. Daar troffen we uitgebloeide Echte valeriaan aan. Een opgeslagen wilg bleek een Amandelwilg te zijn (goed herkenbaar aan afbladderende bast en het kaneelkleurige hout eronder) en even verderop troffen we ook nog een Katwilg aan.

Stomp vlotgras. (Joke)

Tot slot dacht ik een bijzonder vlotgras in de greppel langs het fietspad te hebben gezien. Zowel Joke als ik hebben materiaal mee naar huis genomen en we kwamen uit op Stomp vlotgras. De determinatie werd later door Joop Mourik bevestigd. Een leuke vondst die nog maar 7 keer eerder in Zoetermeer is aangetroffen. Voor de uitgebreide beschrijving kan ik de Oecologische Flora (deel 3, blz. 111, 112) aanraden.

Een km hok met 80% water vervolg

Fred

Voorgaande jaren liet men het gebied niet zo ver leeglopen als dit jaar, tenminste dat is mijn indruk. De 80% van de titel klopt nu niet. Ter verduidelijking bij de foto. Rechts van het pad zien we de vlakte begroeid met Kamille (wit) en een bruine vlakte begroeid met allerlei moerassoorten. Deze vlakte staat straks weer geheel onder water. In het niet tot dit km-hok behorende overige gedeelte van de N3MP is een gelijk beeld te vinden.

Basterdklaver (Fred)

Steltkluut (Fred)

veranderend gebied

Dit is wel een kans om een aantal leuke soorten te vinden als Moeras droogbloem, Slijkgroen, Blaartrekkende boterbloem en Zeegroene melganzenvoet die op de kale vlakten veel tot bloei komen. In de nu, even voormalige, oeverstrook vinden we Rode gansenvoet, Oeverzegges, Heelblaadjes en Veerdelig tandzaad, Harig wilgenroosje. Allemaal soorten die nu deels met droge voeten op het weerkerende water staan te wachten. Voor mij wel een stuk makkelijker te vinden want je kan staan op het droogvallen de strookje modder. In het gedeelte links van het pad op de foto is opvallend veel Basterdklaver te vinden net als Gewone rolklaver, het Goudknopje staat hier en daar nog steeds in bloei.

Ik ben benieuwd wanneer ze de polder weer wat gaan vullen. De vogels zitten nu vaak verder weg maar niet altijd. Zittend op een bankje kwamen meerdere Steltkluten voor mij paraderen. Het blijft een boeiend steeds

Moerasdroogbloem,
beklierde duzendknoop
Zeegroene melganzenvoet
en Waterweegbree op een
kluitje (Fred)

Rode gansenvoet (Fred)

Verslag 5 Km hok 94-454, De Leyens 28 juli 2025

Tilly

Op deze maandag hebben we (Joke en Tilly) op 10.30 uur afgesproken bij de rotonde bij het Lange Landziekenhuis. Het was bewolkt, al gauw ging het miezeren en na een flinke bui klaarde het op en scheen de zon regelmatig.

Op de lijst aan te vullen met meer stedelijke en nazomersoorten wilden we in de wijk gaan kijken. We zijn gefietst naar Fregatwerf aan de kade. Fijnstralen komen nu langzamerhand in bloei. De Canadese (o.a. niet behaarde bloemhoofdjes) is dan gemakkelijker te onderscheiden van de Hoge fijnstraal (o.a. behaarde bloemhoofdjes). Aan de kade stond een forse fijnstraal, na uitgebreid bekeken te hebben kwamen we tot de conclusie dat het de Ruige fijnstraal is.

Ruige fijnstraal (Tilly)

In en aan het water vonden we Witte waterlelie, Klein kroos en Wolfspoot. Op Buiskade en Boeierkade zagen we Reigersbek, Bleekgele droogbloem en Geelrode naalbaar. Net voor 12.00 uur werden we overvallen door een fikse bui en besloten we bij het benzinestation/autobedrijf/garage aan de Kadelaan te schuilen. Tegen de muur van het bedrijf stond een heel rijtje manshoge Hoge fijnstraal. Op onze tocht verder langs voortuinen (Werflaan) vonden we o.a. Knopige ooievaarsbek, Stijve klaverzuring waar we twijfels bij hebben, Stijf straatliefdegras (geen klierputjes langs de

Basterdamarant (Tilly)

bladrand), Groot akkerscherm, (waarschijnlijk met een plant meegekomen), Europese hanenpoot, Ingesneden dovenetel en Gestreepte dovenetel.

Bij Kempenaarwerf op een grasveldje tegen de haag van een tuin vonden we een hele grote Groot kaasjeskruid en een toorts. Na enig gepuzzel bleek dat de Kandelaarstoorts te zijn. Een grote plant met een rijk vertakte bloeiwijze en wat opvalt met geoorde bladeren tegen de stengel aan.

Toen we weer terug waren op de Werflaan vonden we o.a. Muursla en Wilde marjolein op meerdere plekken, wij vermoedden dat die afkomstig was uit een voortuin. Iets verderop tegen het huis aan zagen we Sachalinse duizendknoop en in een perkje Franse/Basterdamarant. Inmiddels waren we weer terug bij de kademuren en hebben o.a. Muurvaren en een Tongvaren nog kunnen noteren. Verder leek het erop dat de kademuren schoongemaakt zijn. In het verleden hebben we daar veel meer varens gezien. Al met al hebben we een paar opmerkelijke planten gezien.

Bont kroonkruid (Tilly)

Omdat o.a. niet zeker was dat we de Basterdamarant of Pagaaienkruid (bloemdekblaadjes!) hadden gevonden, heb ik 7 augustus de route nog een keer nagelopen. Groot akkerscherm stond er niet meer. Maar heb ik Gevlamde fijnstraal en Brede wespenorchis kunnen noteren. En wat heel bijzonder is in een stukje straat tussen parkeervakken Bont kroonkruid

Het van Tuyllpark en omgeving onder de loep

Fred, Johan en Tilly

Blaassilene (Fred)

Zaterdag 26 juli, ik was er een aantal jaren niet geweest en had zowaar de mobielnavigatie nodig om op de startplek te geraken. Zo te zien is er van het voormalige park heel veel verdwenen en ondergegaan in de noodzaak van recreatie en daarmee parkeerruimten voor sport en spel. Johan had het makkelijk want het was naast het nieuwe Randstadrail station "van Tuyllpark". Tilly en Henk wisten het ook te vinden. We waren compleet.

Zoals wel vaker, de minimale stroken die over blijven geven door het veelvuldig omwoelen van de grond, pionierssoorten zowel als blijvers door elkaar een kans. Dat leverde ons dan ook veel soorten op terwijl we nog geen 30 meter verder kwamen. Witte krodde, een pionier bij uitstek, Rolklaver, Hopklaver, Dubbelkelk, Madeliefje, Paardenbloem, Blaassilene, Zegekruid enz. enz.

Iets verderop lopen we langs een verhoging in het gebied met zowaar een braakliggende grasvlakte met struiken en langs de nieuw gegraven sloot ten behoeve van het talud van de randstadrail. Ook hier waren weer struiken gekapt en was er flink gemaaid met als gevolg dat we vonden dat een (Canadese?) fijnstraal met 4 vertakkingen niet genoteerd kon worden. Te veel verminkingen. Maar we vonden ook weer veel leuke soorten zoals Kleine leeuwentand, Postelein, Rood guichelheil, Heelblaadjes en Egelantier. Na zo'n 1,5 uur stond de teller op honderd. Het zag er naar uit dat de ronde groter werd dan wat Fred en Henk in gedachten hadden dus die hielden het voor gezien en Tilly en Johan gingen nog door. Op de terugweg vonden Henk en Fred nog meer exemplaren van het Rood guichelheil. Vanaf hier geef ik het stokje over aan Johan om het verslag te vervolmaken.

Postelijn (Fred)

Met Tilly ben ik samen verder richting Verlengde Australiëweg gelopen. Hier was ooit een recreatieve wandelroute richting Heempark gepland maar die is door het plaatsen van allerlei

Gladde wolfsmelk (Tilly)

hekken inmiddels niet meer bruikbaar. We troffen op onze route een kleurschakering van prachtige bloemrijke plekken met o.a. Wilde bertram, Grote kattenstaart, Gewone pastinaak, Heelblaadjes en ook hier weer massaal Gewone rolklaver. Wat die laatste soort betreft is het opmerkelijk hoe goed deze "soort" het dit jaar doet. (zie ook het verslag van onze speurtocht langs de oevers van de Zoetermeerse plas van 19 juli jl) Uiteindelijk hielden wij het zo rond 13.00 uur ook voor gezien maar besloten om in de nieuwe week ook aan de overkant van de Verlengde Australiëweg (in hetzelfde KM-hok)

te gaan kijken.

Dat hebben we gedaan op dinsdag 29 juli. Over de geluidswal aan de oostzijde van de weg loopt een voetpad dat we hebben gevolgd. Decennia geleden heeft de aannemer daar een bloemrijk bermmengsel uitgezaaid. Dat is nog steeds duidelijk te zien hoewel een aantal éénjarigen inmiddels alweer is verdwenen. We troffen er o.a. Beemdkroon, massaal Wilde marjolein, Gewone agrimonie, Bonte wikke en Wilde cichorei. We bereikten de Olof Palmelaan waar we constateerden dat de Veldsalie nog prominent aanwezig was op de bekende groeiplaats. In de bloemrijke berm langs deze laan troffen we o.a. Heggenwikke en Muskuskaasjeskruid. Op een natte plek grenzend aan de singel vonden we (eindelijk) een groeiplaats met een tiental uitgebloeide Rietorchissen. Een nieuwsgierige bewoner vroeg ons waar we mee bezig waren. Na de uitleg van Tilly kregen we een zak zelfgekweekte pruimen mee. Inmiddels was de tijd voor mij gekomen om afscheid te nemen van Tilly.

Olof Palmelaan (Tilly)

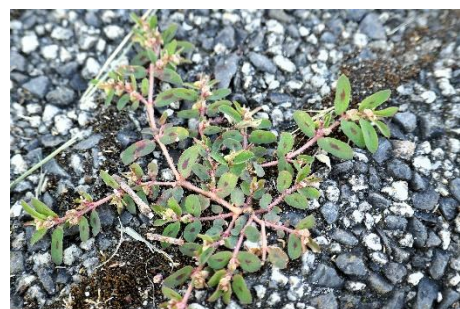
Luzernevlinder (Tilly)

Een kleine aanvulling op het stukje van Johan, op de geluidswal zagen we tot onze verrassing een Oranje luzernevlinder vliegen en landen op de ... Luzerne.

Voor meer stedelijke soorten heb ik een stukje bewoond gebied bekeken. Op het parkeerterrein voor een appartementencomplex aan de Aruba was niets te zien. Ook de straat met aan de ene kant tweekappers en aan de andere kant een berm en een brede sloot was schoon, alsof vlak daarvoor alles weggehaald is. Maar bij een woning vond ik Kransmuur. Op een paadje naar de sloot vond ik alsnog Vierzadige wikke

en Timoteegras en in het water Sterrenkroos en Klein kroos. Via een zijstraat kwam ik op Bonaire. Verderop in de straat vond ik ter hoogte van een steegje Gewone zandmuur, Kransgras en Straatwolfsmelk! In het steegje zelf en achter de tuinen bijna alle fijnstralen zoals Muurfijnstraal, Hoge fijnstraal en Gevlamde fijnstraal. Weer terug en al verder lopend over de straat ging vond ik nog meer Straatwolfsmelk, eerst ruim 25 plekken en later nog meer tot zelfs helemaal aan het eind van de straat. Door het donkere steen viel het nauwelijks op.

Bij een van de woningen in een wit betegelde voortuin zag ik bij de voordeur een grote plek van ca 30 bij 20 cm. Van een afstandje gezien leek het op Straatwolfsmelk. Helaas is de foto (vanaf de straat genomen) niet scherp genoeg, maar vermoedelijk is het Gladde wolfsmelk. Een week later ben ik weer gaan kijken, maar waar ik al bang voor was, het is weg!

Straatwolfsmelk (Tilly)

Vervolgbezoek aan het Prielenbos

Johan Vos

Op 9 augustus 2025 om 10.00 uur troffen Joke, Tilly, Fred, Henk en Johan elkaar op het parkeerterrein van restaurant Aa-zicht. En opnieuw was het een stalende zaterdagochtend. We

Het groepje (Tilly)

hebben gekozen om de lijst van 3 mei niet aan te vullen maar een nieuwe plantenlijst aan te maken. Interessant als je de lijst van vandaag wilt vergelijken met die van 3 mei jl. Door de gemiddeld warme zomer hadden we het gevoel dat de natuur dit jaar al vroeg in herfststemming is beland. Voor de flora is dit de periode dat er vanwege de gemaaide gras- en hooilanden weinig te beleven valt. Zo was het orchideeënweitje grenzend aan het bos net gemaaid.

Vandaar onze keuze om direct het vlonderpad door het moerasbos te volgen. Gelukkig wordt de waterstand in het bos goed op peil gehouden met als gevolg dat in een ondiepe sloot het Groot moerasscherm uitbundig aanwezig was. Dat laatste gold ook voor het Moerasvergeet-mij-nietje. Verderop langs het vlonderpad ontdekten we het iele groen van Moerasmuur, één van de weinige groeiplaatsen in Zoetermeer. Wat het bos zelf betreft viel op dat de Zwarte els inmiddels de regie van de veelal dode Schietwilgen heeft overgenomen. Opvallend was het veelal gehavende elzenblad. Het is blijkbaar een uitstekend elzenhaantjesjaar! De larven van het elzenhaantje vreten de bladeren tot op het nerfskelet af terwijl de vrouwelijke kevers ronde gaten knagen in het blad. Dat er inmiddels ook al hier en daar forse Zomereiken te zien zijn bewijst wel dat de invloed van vruchten verstoppende vogels een belangrijke factor is in de ontwikkeling van het bos.

Groot moerasscherm (Tilly)

Landkaartje (Tilly)

Na het bos hebben we toch nog even een kijkje genomen aan de oever en in het water van de Noord-Aasche Vliet. In het water troffen we Watergentiaan, Witte waterlelie en Gele plomp aan en ook weer de "Roze" waterlelie. Planten die tot deze soort worden gerekend zijn herkenbaar aan de soms ver boven het water uitstekende bladeren. Volgens mij horen deze planten in het rijtje van de invasieve exoten thuis. We komen ze de laatste jaren dan ook steeds vaker in het landelijk gebied tegen. In de oever stonden verder normale oeverplanten als Kalmoes en Grote egelskop. In de ruige door schapen begraasde bermbeegroeiing vonden we opvallend veel Vertakte leeuwentand. Wellicht vinden schapen deze planten niet lekker!

We besloten terug te gaan richting Aa-zicht. In een diepe sloot langs het fietspad ontdekte Tilly o.a. Rode waterereprijs en Watergras. De laatste soort komen we in Zoetermeer nog maar zelden tegen. In een inham langs het snipperpad zagen we de zomervorm van het Landkaartje, later nog meer exemplaren. Onze zoektocht op deze warme zaterdagochtend leverde ons een lijst met 106 plantensoorten op, maar er moeten er veel meer te vinden zijn.

Watergras (Tilly)

km-hok 96455 Benthuiserplas en Slootweg

Tilly

Het was 12 augustus een zeer warme dag, rond de 30 graden, dus lekker weer om een fietstochtje te maken. En een goed moment om een inventarisatierondje te maken. Het grasland bij de Benthuiserplas was gemaaid en het hooi lag nog in grote rollen langs de kant. Ik heb 1 plant kunnen noteren, nl Gewoon timoteegras. Daarna ben ik doorgefietst naar de Slootweg met ernaast de Benthuiservaart, een hooggelegen oude weg en vaart.

Hooibalen (Tilly)

Een deel van Slootweg zit ook in dit km-hok. Op 9 juli heb ik voor het eerst een kijkje genomen, helaas te laat.

De bermen (incl het steile talud) waren net gemaaid, maar gelukkig een stuk van de slootrand niet. Langs het water kon ik zowat alle waterplanten noteren die je langs zo vaart kunt verwachten, vergelijk met de Voorwegwetering. Zoals bijvoorbeeld Grote kattenstaart, Waterzuring, Watermunt, Gewone engelwortel, Moeraszegge, Moerasspirea, Echte valeriaan en Echte koekoeksbloem. En het water zelf was vrijwel helemaal bedekt met Watergentiaan en Gele plomp.

Moerashyacint

Op 12 augustus ben ik voor de tweede keer geweest, en kon ik een aantal soorten noteren zoals Pastinaak, Gele morgenster, Duizendblad, Jacobskruiskruid en Akkermelkdistel. En op overgang tussen de weg en berm en bij uitritten soorten als Gekroesde melkdistel, Kruiptje, Hoge

fijnstraal, Bijvoet, Kompassla en Gewone raket. In het water zag ik naast Watergentiaan ook nog Witte waterlelie en aan de oever Moerashyacint. Dit soort wordt ook wel Snoekkruid genoemd en is oorspronkelijk afkomstig uit Amerika. Het wordt nog als tuinplant gekweekt en is uiteindelijk ook verwilderd en vooral in het westen van Nederland.

Watergentiaan en Gele plomp (Tilly)

Voor dit kmhok zijn er In totaal 94 soorten genoteerd.

Verslag plantenwerkgroep Km-hok 92-452 Rondom Voorweg

Tilly

Op maandagavond 25 augustus om 19.00 kwamen Henk, Anne, Lucas, David en Tilly samen bij stadsboerderij Het Buitenbeest aan de Voorweg. Het was een warme dag geweest en het was nog ca 20 graden. Het was een mooie avond. We zijn gestart langs de slootkant richting de voetgangersbrug over de RandstadRail. Voorwegwetering is een hooggelegen sloot in een bedding van restveen. Het heeft vaak een mooie oeverbegroeiing. Veel water/oeverplanten vind je daar ook zoals Watermunt, Wolfspoot, Moerasandoorn, Grote engelwortel, Kalmoes en Grote egelskop. Ook vonden we Moeraswalstro, een uitgebloeide Rietorchis en een Zwanenbloem. In het heldere water dreven Witte waterlelie en Gele plomp, maar er waren geen onderwaterplanten te zien. In het gras zagen we o.a. Scherpe boterbloem, Kluwenzuring, Krulzuring en Akkerdistel. Op het voetpad naast de voetgangersbrug was er een enorme grote plek met Groot glaskruid, ca 15 m2.

Zwanenbloem (Tilly)

Stinkende ballote (Tilly)

De twee (orchideeën)eilandjes onder aan de brug en het gras tussen de RandstadRail en de Voorweg zijn helaas (net) gemaaid. In het bosstrookje grenzend aan het gras vonden we o.a. Look zonder look, Geel nagelkruid, Stinkende gouwe, Klimop en Gele bonte dovenetel. Henk nam na een uurtje afscheid van ons. In het slootje onderaan de RandstadRail vonden we Klein kroos en Dwergkroos. In en bij een iets wat hooggelegen slootje direct achter de woningen aan de Voorweg zagen we Liesgras en Mannetjesvaren en een Wilde wingerd. Bij het verder lopen richting de Voorweg bleek de grote schuur op de hoek helemaal overgroeid te zijn met Wilde wingerd. Ook vonden we daar op het hoekje tegen een boom Stinkende ballote, een forse plant.

Het was inmiddels 20.30 uur en het begon te schemeren. We zijn de Voorweg over gestoken en zijn Abdissenbos ingegaan en via een paadje zo weer richting de Voorweg gelopen. We hebben een aantal stedelijke soorten kunnen noteren zoals Klein kruiskruid, Kruipertje, Gehoornde Klaverzuring, Tuinwolfsmelk en Muursla. Ook vonden we Blaassilene en nog een keer Stinkende ballote. Bij een waterpartij vonden we Grote kattenstaart, Fioringras, Gevleugeld hertshooi en Heelblaadjes. In het gras Veldlathyrus en Pastinaak.

Anne en Lucas namen afscheid van ons en gingen lopend naar huis. David en ik liepen naar de Voorweg en inmiddels was het donker geworden. Bij de Voorweg in de wetering zagen we Slanke waterweegbree, Waterzuring en nog 2 Zwanenbloemen, notabene in bloei! Het is gelukt om precies 100 soorten te kunnen noteren. Ongetwijfeld hadden we meer kunnen vinden, maar het werd toch snel donker.

Historische Voorweg (Lucas)

Omdat ik in de buurt was (Speelboerderij Het Buitenbeest) heb ik op dinsdagmiddag 9 september rondgekeken en nog een aantal soorten kunnen noteren. Vanuit de hoofdingang (Belvederebos) richting de Abdissenbos vond ik in het gras o.a. Wilde cichorei, Gewone margriet en Glad walstro en bij het water Grote waterweegbree. Het gras verderop was gemaaid, het zag er zeer dottig en lelijk uit. De Stinkende ballote lag er geknakt bij. Bij de ingang van een flat staan

Beekpunge (Tilly)

Gewone raket, Zwarte nachtschade, Herderstasje en een Doornappel. Langs het water waar we die avond geweest zijn, is, waar nog een beschoeiing staat, een paadje gemaaid. Lopend langs het water zag ik Beekpunge en Pitrus. Weer bij de Voorweg vond ik de Slanke waterweegbree en de Zwanenbloemen terug. Bij een brug vond ik Blauw glidkruid en aan de oever ook Zwart tandzaad en Kleine waterreppe. Tot slot op het parkeerterreintje van de stadsboerderij staan tussen de straatstenen tot mijn lichte verbazing verschillende polletjes Tengere rus. Ik twijfelde daarover en thuis bleek het, na het nodige uitzoekwerk; toch Tengere rus te zijn.

Stadsplanten in de Leyens

Johan Vos en Fred

Op zaterdag 6 september had de Zoetermeerse plantenwerkgroep haar traditionele jaarlijkse stadsplantendag georganiseerd. Naast Fred, Anne, Lucas, David, Joke, Tilly en Johan waren

Groepje 1 (Taco)

FLORON-districtscoördinator Dick, Taco en Rob van het IVN, Monique (uit Utrecht) en Melissa (uit Haarlem) en later op de ochtend sloot haar vader Jerry ook aan. Niet alleen de dag zelf maar ook het prachtige weer lijkt inmiddels een traditie te zijn geworden op deze dag! Gezien de grootte van het gezelschap besloten we in twee groepjes te werken. Afsproken werd om met elkaar rond 12.30 te lunchen en dan de floristische problemen te bespreken.

Het groepje waar ik deel van uit maakte bestond verder uit Tilly, Anne en Lucas, Taco en Melissa. Zoals vaak in deze tijd van het jaar blijken allerlei rommelige randjes en hoekjes rijk aan stedelijke verrassingen. Net buiten het bereik van borstelmachines kunnen deze "overlevers" standhouden. Hier vonden we een hele reeks stedelijke grasjes waaronder Harig vingergras, Stijf straatliefdegras, Klein liefdegras, Kransgras en Stijf hardgras. Dat de Ruige fijnstraal nog steeds niet gemakkelijk te onderscheiden is van de Canadese bleek ook dit keer weer. Pas na een uitgebreide discussie tijdens de lunch gaf de merendeels vijflobbige buisbloemen en de wijdvertakte groeiwijze de doorslag.

Vervolgens vonden we tussen een aantal fietsklemmen een kruisbloemige soort die mij deed denken aan de Oosterse raket. Een van de identificatie app's gaf echter Brede raket (100%) aan. Na de lunch zijn we met Dick ter plekke wezen kijken en met behulp van de Heukels ontdekten we de belangrijkste onderscheidende kenmerken: Bij Brede raket zijn de vruchtstelen slank (dunner dan de rijpe vruchten die 1 – 5 cm lang zijn). Bij Oosterse raket zijn de vruchtstelen kort en dik (bijna net zo dik als de rijpe vruchten die 5 – 10 cm lang zijn).

Brede raket (Johan)

Daarna besloten we het wijkgroen te bekijken. Op het talud van de RSR hebben we een hele verzameling algemeen voorkomende graslandsoorten gestreept. Melissa heeft nog een poging gedaan om de daar aanwezige teunisbloemen te identificeren maar ook zij kwam uit bij de Middelste teunisbloem. Hetzelfde overkomt ons vrijwel altijd! Het randgroen van de RSR leverde weinig interessants op, wel weer veel discussie over de Dijkviltbraam.

Witte munt (Johan)

Verderop troffen we een alleenstaande Brede wespenorchis aan midden in de verharding. Een basaltstenen kademuur leverde Rood zwenkgras en Muurleeuwenbekje op, altijd leuk die laatste soort. Op onze tocht langs het water onder de spoorlijn door troffen we een plek met enorm uit de kluiten gewassen Japanse/Sachalinse duizendknoop. Gezien de bladvorm en het bladformaat hebben we deze planten als kruising gedocumenteerd.

Op de weg terug hebben we een nieuw ingericht buurtje met vakken vol pionierssoorten bekeken. Naast de meest voorkomende ganzenvoeten troffen we hier ook de minder algemene Zeegroene ganzenvoet en de Stekelige hanenpoot. Hier en daar was ingezaaid met Bijenvoer met als gevolg een oorverdovend gezoem van hommels en zweefvliegen. In een rand die grenst aan een reeks particuliere tuinen ontdekten we een enorme hoeveelheid Slaapkamergeluk.

Tijdens de lunch waar we de lastige gevalletjes hebben besproken, zijn we in de middag met een uitgedund groepje floristen nog verder gegaan om nog wat ontbrekende soorten te kunnen toevoegen aan de lijst. Tot slot mag een muntsoort die we aantreffen aan de rand van een versteende tuin niet onbesproken blijven. Als stadsflorist was het eerste wat bij mij opkwam Wollige munt, een bastaard die veelvuldig in stedelijk gebied te vinden is. Identificatie m.b.v. de telefoon gaf Witte munt als resultaat. Na lang "sleutelen" bleek de app het bij het rechte eind te hebben. Dit op basis van de bloemkleur (wit) en de vertakte haren aan de onderkant van het blad.

Het tweede groepje met Joke, Monique, Dick, Rob, David en Fred startte met het geruime tijd besteden aan de begroeiing van de kademuurtjes. Wolfspoot en Zwarte els gaven geen stof tot nadenken maar de steenbreekvaren en de moerasvaren deden het hart sneller kloppen. Aangevuld met minuscule Akkerkers, reusachtige Europese hanenpoot en een verdwaalde dijna geheel uitgedroogde Vlakke kruisdistel gaf dit ons al een tevreden gevoel. Op deze plek hebben we, deels op de knieën, vrij veel tijd doorgebracht voordat we de wijk zijn ingelopen om deze door te steken maar de Meerpolder dijk. In de soms akelig schone straten werden toch aardig wat soorten genoteerd. Hierbij moest wel goed worden opgelet dat het geen soorten waren die uit een naburige tuin waren ontsnapt. Dick leerde ons ook weer een paar soorten herkennen zoals o.a. het Berijpt beemdgras, een mij volkomen onbekende soort.

Groepje 2 (Fred)

Bij de Meerpolder dijk veranderde de biotoop aanzienlijk en werden onder meer Gele lis, Watermunt, Fioringras en Grote egelskop genoteerd. De poging om wat waterplanten op te dreggen mislukte totaal. Alles zat vast aan de bodem en wel zodanig dat de dreg van Dick gehalveerd weer bovenwater kwam. Niet zo lang geleden voer daar nog een veegboot dus dat zal de reden zijn. De route terug de wijk in naar de startplaats voerde langs wat stukjes waar speciale bijensoorten waren ingezaaid. Hier ontstond natuurlijk de discussie, welke stonden hier altijd al en welke niet. Ik was voorstander om deze planten in zo'n stukje maar niet te noteren maar het groepje oordeelde voor een paar soorten anders. Onderweg nog o.a. Melganzenvoet, Korrelganzenvoet, Pluimgierst, Muurleeuwenbek en Rode ganzenvoet noterend waren we met 123 soorten op de lijst om half een weer bij de start. Joke. Dick en David zochten de andere groep op. Het was weer een leerzaam ochtendje. Dick bedankt voor de extra info en ondersteuning.

Close up van Kroontjeskruid
(Fred)

Het eindresultaat beide groepen was ieder 123 waarnemingen wat een totaalijst van 180 soorten opleverde.

Het rondje van Henk en Fred in de (na)zomer

Fred

Het rondje van Henk en Fred in augustus voeg ik samen met het rondje van september. In de afgelopen maanden is het water in de N3Mp nog verder

De beide Jakobskruiskruiden (Fred)

gezakt en daar werd gekeken naar de moerassoorten. Maar eerst werd het ingezaaide stuk berm bij het tunneltje onder de Randstad rail weer bekeken. Korenbloemen staan er nog steeds en nu ook Gele kamille. Anderen soorten als Zwart

Goudzuring (Fred)

knoopkruid hebben de maaironde niet overleefd. Even verderop staat Jakobskruiskruid. Leuk om te zien dat de Duin variant en de gewone variant hier naast elkaar staan. Jaren terug werden ze als twee soorten gezien. De duinvariant zonder straalbloemen viel goed op. Daarna de N3Mp weer in op weg naar de drooggevalen vlaktes. Eerst door het nog steeds droge gebied links en rechts van het voetpaadje. Daar missen we dit jaar o.a. het Hazenpootje.

Zwart tandzaad (Fred)

Nergens te bekennen dit jaar. Zoals boven gezegd, Het water staat er nog steeds laag dus de vlakte die straks onder water staat is nu volop begroeid met Rode waterereprijs,

Icarusblauwtje (Fred)

Rode ganzenvoet, Reukeloze kamille en steeds meer planten van de soort tandzaad. Het 3-tal is nu compleet. Misten we in

augustus nog het Zwarte tandzaad, nu was deze volop aanwezig en Veerdelig, Geknikt en Zwart tandzaad staan nu op korte afstand van elkaar op de oude watergrens naast prachtige planten van de Goudzuring.

Roodborsttapuit (Fred)

Icarusblauwtjes. Hier en daar een Watersnuffel en Blinde bijen op de diverse soorten bloeiende composieten maken het plaatje van een paar uur inventariseren compleet en met een tevreden gevoel wandelden we weer terug naar auto en fiets.

De scores van de maanden aug en sept staat op ruim 100 soorten.

We werden tijdens het teruglopen wel even scherp gehouden door 2 kleine vogeltjes die steeds voor ons uit vlogen. Met de kijker konden we ze niet naam brengen maar een foto bracht uitkomst, het waren Roodborsttapuitjes.

Nog een keer Het Nieuwe Strepen.

Joke

Op 24 september gingen Tilly en ik nog een keer strepen voor het project Nieuwe Strepen. We hadden gehoord dat er nog veel HNS hokken slechts eenmaal bekeken waren, en volgens het protocol moet zo'n hok twee keer gestreept zijn in een seizoen.

Er bleek nog een hok in Hazerswoude dorp te zijn, niet al te ver weg. We hadden mooi weer. Hazerswoude is een vrij klein, agrarisch dorp. Een oude Dorpsstraat met nieuwe wijken, het lijkt een beetje op Zoetermeer wat dat betreft, maar is veel kleiner, zo'n 6000 inwoners. De Dorpsstraat ligt een stuk hoger als de rest, op het oude veen. Aan de noordkant van het dorp loopt de Westeindsevaart. Rond het dorp liggen weilanden en akkerland. En er is een volkstuinvereniging. Genoeg variatie in biotopen dus. We parkeerden bij een voormalige school aan de Dorpsstraat, waar je nu koffie kon drinken. Er hingen klassenfoto's vanaf 1900.

Nieuwbouw Hazerswoude (Tilly)

Watermuur (Tilly)

Tilly en ik liepen eerst richting de vaart. Onze streeplijst toont de biotoop (Kransmuur, Straatgras, Liggende vetmuur) en de tijd van het jaar (Europese hanenpoot, Gevlamde en Hoge fijnstraal). Ook hier waren escapes zoals Lavendel en Tuinakelei.

Het Berijpt beemdgras vonden we ook hier. We kunnen er wel vanuit gaan dat je dat in bijna elk stadshok tegenkomt. Dick Gatsonides leerde het ons kennen. Vroeger noemden we het allemaal Straatgras, Berijpt beemdgras is echter meerjarig en kun je niet makkelijk uit de grond trekken. Het is ook wat blauwgroen

van kleur. Ik heb het nog niet in bloei gezien, maar het staat op heel veel plekken tussen de stoepstenen.

Berijpt beemdgras (Tilly)

We zagen echt veel Basterdwederikken, en hebben veel uitgesleuteld met de Heukels, wat niet altijd zonder problemen ging. Ze blijven lastig!

Smal tandzaad (Tilly)

Eindelijk waren we bij de vaart. In dit andere biotoop weer veel andere soorten, zoals Zwanenbloem en Kalmoes, Wolfspoot en Moerasandoorn. Ook een tandzaad, wat Smal tandzaad bleek te zijn. Deze vonden we later op meer plekken. We vonden hier ook Kaal knopkruid, een zeldzaamheid in Zoetermeer, daar zijn de knopkruiden altijd harig. Wat ik ook nog nooit gezien had was Vreemde ereprijs. Nou moet ik zeggen dat Tilly ook een zeer goede opmerker is van kleine plantjes, waar ik zelf zo aan voorbij zou lopen.

Na onze lunch liepen we richting de tuinvereniging. Deze bleek afgesloten, maar we kwamen zo wel langs wat ruigere bermen, wat weer nieuwe soorten opleverde zoals Ganzevoeten, Zuringen, Raapzaad, Luzerne e.d. Hier dus ook weer het Smal tandzaad.

Op het laatst kwam er, zoals zo vaak, nog een verrassing: Watermuur, aan de rand van een grasveldje. Kortom: een heel leuke dag!

Noordhove km-hok 96-454

Tilly

27-09-2025 om 10.00 uur kwamen David, Fred, Joke, Lucas en Tilly op de Dijkmanschans/Schansbaan bijeen voor een inventarisatieronde in deze buurt. Het was een frisse en winderige zaterdagochtend. Een stukje van dit km-hok bestaat uit het noordoostelijke deel van de wijk Noordhove. Het ligt tegen de Benthuiserplas aan en is gebouwd in de tweede helft van de jaren negentig. Benthuiserplas is onderdeel van het Noordelijke Plassengebied en ligt als een schil rond de noordoostelijke rand van Zoetermeer.

Op de kruising van de Schansbaan en Dijkmansschans zagen we in het gras een aantal gewone soorten zoals Duizendblad, Klein streepzaad en Glanshaver. Iets verderop in Dijkmansschans o.a. Stijf straatliefdegras, Klein kruiskruid en Herderstasje. En tussen de straatstenen veel matjes van een grassoort met hele dunne sprietjes die we niet op naam konden brengen. Ook vonden we

Vroeg havikskruid met kenmerkend blad (inzet) (Tilly en Fred)

Berijpt beemdgras, in een rijtje tussen de stenen. We hebben uitgebreid de

(veld)kenmerken daarvan bekeken. Het heeft een kort tongetje met 0,5 mm lange stekelhaartjes die alleen met een sterke loep te zien is. En op de overgang van de bladschijf/bladschede zitten wimperhaartjes. Het heeft een Poablad met een brede skispoor. Op Verspreidingsatlas vind je mooie foto's daarvan. Vermoedelijk is dit grasje in de hele stad terug te vinden. We vonden Chinese bieslook, nog in bloei, een soort die we niet eerder hebben gezien. Het wordt ook wel knoflookbieslook genoemd en verwildert kennelijk gemakkelijk. Behalve Gevlamde fijnstraal, Gewone reigersbek vonden we Gewone zandmuur en ook weer eens de Kleine majer. Aan de achterkant van de huizen zagen we worteluitlopers van Trompetbloem en al rond kijkend bleek dat de Trompetbloem in een van de tuinen staat en zeer uitbundig bloeide. En daar aan de achterkant vonden we tot onze verrassing Vroeg havikskruid! Het is een voorjaarsbloeiër maar staat nu ook in bloei. We vervolgden onze weg

Berijpt beemdgras (Fred)

richting de Benthuizerplas en konden een aantal water/oeverplanten noteren zoals Gewone engelwortel, Watermunt, Veenwortel, Bitterzoet en Veerdelig tandzaad. In de berm langs de plas o.a. Rode klaver, Vijfdelig kaasjeskruid en Slipbladige ooievaarsbek. Tegen 12.00 uur namen Fred, Lucas en David afscheid en Joke en Tilly gingen verder. We gingen richting de Bastion, een wijkje dat helemaal omgeven is door schanskorven en in het

Chinese herfstanemoon
(Tilly)

water ligt. De schanskorven zijn inmiddels voor een deel begroeid. We hebben een klein stukje aan buitenkant gelopen en zagen we o.a. Hop. In het gras aan de binnenkant van de schanskorven vonden we ca 4 Napolitaanse cyclamen, deze zijn waarschijnlijk uitgeplant. Andere tuinachtige soorten die we rondom de woningen vonden, zijn Tuinakelei, Chinese herfstanemoon en Stokroos.

Vijfdelig kaasjeskruid (Fred)

En daarnaast ook inheemse soorten zoals Kleine zandkool, Fluitenkruid, Postelein en Gewoon langbaardgras. Al met al hebben we deze dag 106 soorten kunnen noteren.

Dorp Kmhok 94-451

Tilly

Onze laatste inventarisatie voor dit jaar. Vijf leden zouden deze zaterdag 11 oktober deelnemen, maar door omstandigheden gingen uiteindelijk Joke en Tilly samen op pad. Wij verzamelden ons op de hoek van Rokkeveenseweg en Karel Doormanstraat. Het is plan is om het nieuwe wijkje tegen de A12 en achter Karel Doormanlaan te bekijken. Het is nog een maar paar jaar oud. We zijn begonnen in Maria van Oosterwijkstraat. De eerste plantjes die Joke invoerde, waren Berijpt beemdgras, Zachte ooievaarsbek, Kleine leeuwentand en Heermoes. Aansluitend aan een parkeerterrein ligt een groenstrook. We konden daar diverse graslandplanten noteren zoals Rode klaver, Peen, Knoopkruid, Duizendblad, Jacobskruid en Gewone hoornbloem. Opvallend was dat er ook een aantal rozetten van een toorts stonden. Al lopend door de straat zagen we (Duin)reigersbek. Nadat we de hele straat doorgelopen hadden,

Toorts (Tilly)

Duinreigersbek (Tilly)

kwamen we bij een tamelijk groot groengebied met vnl. grasland en daarin een grote waterpartij. Langs het water vonden we o.a. Grauwe en Schietwilg, Grote lisdodde, Harig wilgenroosje en Zeegroene rus. We zijn via een andere straat teruggelopen en hebben we bijvoorbeeld Bleekgele droogbloem, Kransmuur, Muursla, Gewone zandmuur en Kleine majer gezien. Daarna zijn we naar de andere kant van de Rokkeveenseweg naar het bedrijventerrein gegaan. In een groenstrook op het terrein vonden we

Tijmeprijs (Tilly)

Late guldenroede, Hop en Gewoon langbaardgras. Langs een muur van een grote loods stonden manshoge enigszins al vergane planten zoals Kompassla en Gewone raket, en frisgroene Ronde ooievaarsbek. Bij een ander gebouw vonden we Spaanse dravik. We wilde ook nog een stukje van het Oude dorp doen. Het oude Dorp is vlak na de oorlog gebouwd. Huizen zijn relatief klein in vergelijking met woningen vanaf de jaren zeventig. Er is wel veel ruimte voor en vooral achter de woningen, je vindt er complete moestuinen. Het oogt wat rommelig, maar het had wel wat om daar rond te lopen. We zijn naar de Molenstraat gelopen en hebben het achterpad tussen Cornelis van Eerdenstraat en de Schinkelweg bekeken. Joke liep meestal voorop en af en toe vast in de spinnenwebben die er hingen. We zagen o.a. Akkerkool, Gekroesde melkdistel en Klein kaasjeskruid. Maar ook bosrandsoorten zoals Stinkende gouwe, Geel nagelkruid, Italiaanse aronskelk en Mannetjesvaren. Het pad was vrij breed, we vonden ook een flinke groep Geelrode naalbaar en Oosterse karmozijnbes. En ergens op het pad ook nog een rozet van Tijmreprijs. Al met al hebben we ca 122 soorten gestreept.

Het rondje van Henk en Fred in de herfst

Fred

Hongaarse wikke (Fred)

dat het hier waarschijnlijk een ingezaaide plant betreft was voldoende voor goedkeuring. In dit gebiedje vonden we ook een

Gewei zwammetje (Fred)

voortgezet. De vlakte staat vol met prachtige bloeiende Goudknop en Reukeloze kamille, Kleine moerasplanten als Moeras droogbloem, Goudzuring en Rode waterreprijs vallen nauwelijks op. De tandzaden zijn inmiddels alweer verdwenen. Met deze constatering sloten we ons maandelijkse rondje af.

De totaal teller staat op 208 soorten waarbij moet worden opgemerkt dat we zeker geen specialisten zijn in grassoorten. Begin 2026 lopen we hier weer.

De rondes van oktober en november beschrijf ik weer samen. Veel opzienbarends verwachtten we niet meer en des te meer waren we verrast dat op het gedeelte waar alles overhoop was gehaald en deels nieuw ingezaaid toch weer iets nieuws was verschenen. De Hongaarse wikke. Bij deze melding werd bijna per kerende post door Nico Buiten (Validator) meer documentatie gevraagd want deze plant hoort hier niet thuis. Een opgestuurde foto met verklarende tekst

Peen (Fred)

donkerrood gekleurde uitgebloeide Peen plant Diep tussen het gras vonden we iets wittigs wat bij nadere inspectie een piepklein Gewei zwammetje bleek te zijn, verderop langs de route stonden meerdere Gewone beurszwammen in diverse groottes. Bij het water aangekomen zagen we dat de waterstand inmiddels weer hoger wordt en voorzichtig wadend door het laagje water tussen de planten hebben we de tocht

Gewone beurszwam (Fred)

De Leyens

Tilly

Dubbelkelk (Tilly)

In overleg met Joke heb ik op 16 oktober nog een laatste rondje gemaakt. Op de fiets het hele km-hok door en ik heb een aantal opmerkelijke soorten gezien. Bij de Pinaskade in de buurt van het bruggetje in een randje tegen een woning aan Akkerklokje en Tuinjudaspenning, weliswaar verdroogd maar prachtig met de zaden en Chinese bieslook. Ik vermoed dat deze drie planten ooit aangeplant zijn. Bij Marco Polorede vond ik Klein liefdegras en heb ik lang staan puzzelen op een grasje, waarvan ik dacht dat het Berijpt beemdgras is, maar ik twijfelde. Ik heb later op mijn tochtje op een

Donzige klaproos (Tilly)

Akkerklokje (Tilly)

andere plek wel een duidelijker exemplaar gezien. Bij Happy Moose was een ruig hoekje en daar stond Geelrode naalbaar. Bij de Weidse Weide vond ik een bloeiende Dubbelkelk. En op een grasveldje bij benzinepomp (Geitenweide) Paardengras. Aan de achterkant van dat gebouw een heel rijtje Donzige klaproos. In totaal heb ik nog 14 soorten kunnen noteren. Zoals het nu naar uitziet hebben we in dit km-hok ca 250 soorten gescoord.

Een km hok met 80% water afsluiting

Fred

Ik heb in dit gebied regelmatig gedurende het seizoen geïnventariseerd maar voor de beschrijvingen zou het voor de planten voor het merendeel een herhaling worden van de soorten die we, voor zover het het N3MP deel betreft, in de verslagen van de rondes van Henk en Fred terugvinden. Ik heb die verslagen dus niet dubbel gemaakt (soorten zijn wel gemeld). Wel een foto van een van de half november nog steeds prachtig in bloei staande vlaktes die langzaam weer onder water verdwijnen

Half november nog steeds in bloei: Goudknopje en Reukeloze kamille (Fred)